

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ
BAŞKANLIĞI

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1/32 /01171

Ankara

14/1/1982

Konu :

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :

"Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemlerine Dair Kanun Hükmünde Kararname" bu günkü Resmi Gazete'de yayınlanmış ve bir örneği ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

T. B. M. M.	
Kanunlar Kalemi	
T.	19 ARALIK 1981
N.	126

Eki :

- 1- Kanun Hükmünde Kararname
- 2- Gerekçe
- 3- Resmi Gazete (10 adet)

Ali Rıza ULUSU

Başbakan

445 1/46
Plan Bütçe Kom.
19-12-1981

Adalet Komisyonu
BŞK.

15-1-1982

1/129

DANIŞMA MECLİSİ GENEL SEKRETERLİĞİ KANUNLAR MÜDÜRLÜĞÜ	
TARİH	NUMARA
15.1.1982	106-494

DANIŞMA MECLİSİ	
Evrak G. Tarihi	11. Ocak 1982
Kayıt No.	01-102
İnceleme Tarihi	15. Ocak 1982

Mevduat kabul etme yetkisi, 7129 sayılı Bankalar Kanunu ve Özel Kanun'larına göre mevduat kabul etmelerine izin verilmiş olan gerçek ve tüzel kişiler dışındakilere yasaklanmıştır.

Son yıllarda bazı gerçek ve tüzel kişiler; menkul kıymetleri teminat göstermek veya karşılığında bono ve çek vermek suretiyle halktan yaygın bir biçimde para toplamağa başlamışlardır.

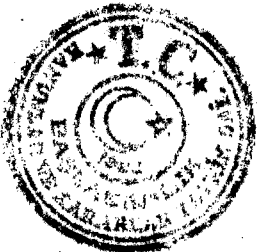
Bu şekilde faaliyet gösteren kişi ve kuruluşların sayıları Sermaye Piyasası Kanun tasarısının Hükümete sunulmasından sonra artmaya başlamış ve özellikle anılan kanunun kabulünden sonra ani bir artış daha göstermiştir.

Kuruluşların sayısındaki bu artışın yanında, bu kuruluşlar yaygın bir ilân ve reklâm kampanyasına da girişerek, ekonomik açıdan ödenebilirliği çok şüpheli olan düzeylerde faiz veya sair menfaat verme vaadinde bulunmuşlardır.

Para piyasası gibi güven unsurunun son derece önemli olduğu bir sektörde yer almakta olan bu sağlıksız gelişmelerin, bir yandan halkın tasarruflarını tehlikeye atmakta olduğu diğer yandan da, bu piyasada ortaya çıkacak ödeme güçlüklerinin halkın tasarruf fikrini zedeleyebileceği gözönünde tutularak 2279 sayılı Kanun değiştirilerek, Maliye Bakanlığına düzenleyici yetkiler tanınmıştır.

Maliye Bakanlığı, bu tür uygulamaların devamının ortaya çıkabileceği sorunların daha da büyük fonları risk altına almasını önlemek amacıyla, çıkardığı tebliğlerle belirli faaliyetleri sınırlandırmış ve bazı konularda da ilkeler koymuştur.

Topladıkları fonları basiretsiz bir şekilde kullanan bir kaç banker Eylül ayından itibaren faiz ve ana para ödeme yükümlülüklerini yerine getirememeye başlamışlardır.

Bu arada, halk tasarruflarını plase ederken güvence araması ve bono ve çek karşılığında yaptıkları işlemlerde müteyakkız olmaları konusunda uyarılmıştır. Bu uyarı üzerine, halkın banker diye adlandırılan bu kuruluşlara para yatırma hacminde düşme olmuş ve bazı vatandaşlar da yatırdıkları paraları çekmeye başlamışlardır.

Banker diye tanınan bu kuruluşların önemli bir bölümü, vaadettikleri aylık yüzde 5-20 arasında değişen menfaat ödemelerini yatırılan yeni paralarla karşılamakta olduklarından, para yatırılış hızındaki düşüş veya durma bunları, kısa sürede yükümlülüklerini ifa edemez duruma getirmiştir.

Halkın yeni para yatırma hızını düşürmesi ve kısmen de para çekmesi, bunların acze düşme tarihlerini öne almıştır.

Bankerlerin ödemede acze düşmeleri, kaçmaları veya ödemelerini tatil etmeleri sonucunda, vatandaşlar adli yoldan haklarını aramaya başlamışlardır. Ancak, bu arada bazı bankerlerin mal varlıklarını kaçmaları veya mal varlıkları üzerinde muvazaalı işlemler yapmış olmaları halinde, vatandaşların paralarını geri almakta ciddi güçlüklerle karşılaşmaları söz konusu olacak ve konu sosyal bir sorun haline gelecektir.

Bu durumda, vatandaşların paralarını tahsil edebilmesinde hızlı çalışan bir adli mekanizmanın yararlı olacağı görüşünden hareketle Hükümet işbu Kanun Kuvvetindeki Kararnameyi uygulamaya koymakta fayda görmüştür.

5c

b/

ÖDEME GÜÇLÜĞÜ İÇİNDE BULUNAN BANKERLERİN İŞLEMLERİ HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-

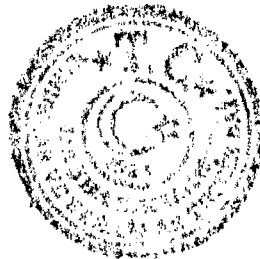
Bankalar Kanununa tabi kuruluşlarla özel kanunlarına göre mevduat kabul etmeye, ikrazat yapmaya ve menkul kıymetler alım ve satımı ile iştirak etmeye yetkili kılınan kuruluşlar dışında olup; ancak 2279 sayılı Kanuna göre merciinden izin alarak yahut izin almaksızın çeşitli yollarla reklâmlar yaparak ve kanunen Banker olmadıkları halde Banker ve benzeri çeşitli isimler altında yukarıdaki işlemleri fiilen yapan gerçek ve tüzel kişiler sırf bu Kanun Hükmünde Kararname tatbikatında, banker olarak zikredilmiş ve bunlardan taahhütlerini yerine getiremez hale gelenlerle, ilgili Bakanlıklarca yükümlülüklerini yerine getiremeyecek oldukları anlaşılanların bu durumları "ödeme güçlüğü içinde bulunma" hali olarak kabul edilerek bu Kanun Hükmündeki Kararname ile tasfiyeye tabi tutulacakları esası getirilmiştir.

MADDE 2-

Tasfiye işlemlerinin ve bunlarla ilgili davaların çeşitli mahkemelerde görülerek değişik tatbikatlara meydan verilmemesi ve daha geniş incelemeye imkân sağlanması için bu kabil faaliyetlerin yoğun olduğu başlıca üç şehirdeki ticaret mahkemelerinden bir veya birden fazlası tasfiye işlemlerinde görevlendirilmiş ve gerektiğinde diğer illerdeki mahkemelerin görevlendirilmesi için yetki tanınmıştır.

MADDE 3-

Tasfiye işlemlerinin daha düzenli, basit ve çabuk biçimde yapılmasını sağlamak için mahkemeler nezdinde devamlı faaliyet gösterecek tasfiye kurulu oluşturulmuş ve bu kurula- icra ve iflas Kanunundaki iflas idaresi ve alacaklılar toplantısı görev ve yetkileri verilmiştir.

./...

1/128

4/ -2- 65
MADDE 4-

Mahkemeler nezdinde, mahkemeler ve tasfiye kurullarınca gerekli görülecek inceleme ve tesbitlerin yapılması ve bu suretle hem işlemlere hız vermek hem tesbitlerin sıhhatli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla kamu görevlilerinden yardım istenmesine ilişkin hüküm sevk edilmiştir.

MADDE 5-

1) Tasfiyelerin, bankerlerin muamele merkezlerinin bulunduğu görevli mahkemede yapılması, bu suretle memleket sathına yayılmış olan alacaklıların zorluklara düşmemeleri öngörülmüştür. Muamele merkezi terimi, icra ve iflâs Kanununun 154. maddesindeki anlamda kullanılmıştır. Bankerlerin kendiliklerinden tasfiyelerini istemeleri halinde, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren 15 gün içinde başvurmaları suretiyle hem bankerler hem tasarruf sahipleri açısından tereddütlerin bir an önce giderilmesi ve tasfiyenin görevli yargı merciine intikali sağlanmıştır.

2) Tasfiyede birlik ve beraberliği sağlamak için konkordato veya iflas halinde bulunan bankerlerin de mahkemeye başvurmaları zorunluluğu getirilmiştir.

3) Tasfiyelerini istemiş olan bankerlerin, bütün mal varlıklarını belge ve dayanakları ile birlikte mahkemeye bildirmeleri zorunlu kılınmıştır.

4) Gerçek ve tüzel kişi bankerlerin kendilerine, yakınlarına ve ilişki içinde bulundukları kişilere ait malları bildirmek mükellefiyeti hükme bağlanmıştır.

5) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 14. maddesine paralel olarak bankerlerin ayrıca beyan etmekle yükümlü olduğu hususlar gösterilmiştir.

1/129

6) Resmen veya fiilen bankerlik faaliyetine başladıktan sonra mallarını kaçırmak amacıyla boşanan ve mallarını eşlerinin üzerine geçirmiş bulunan bankerlerin, bu tasarrufları ve sonuçları önlemek istenmiştir.

7) Ölü, kaçak ve gaipliğine karar verilmiş bankerler olabileceğinden, bu hallerde tasfiye isteyecek ve beyanda bulunacak kişiler gösterilmiştir.

8) Halen tasfiye halindeki bankerler için, tasfiye memurlarına da görevleri dolayısıyla bildikleri hususları beyan etmek mükellefiyeti getirilmiştir; ancak, bu husus bankerlerin ve ilgililerin beyan yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır.

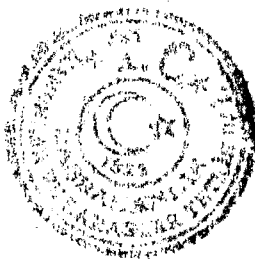
4/ MADDE 6-

Kendiliklerinden tasfiyelerini istemeyen bankerlerin ödeme güçlüğü içinde bulunmaları halinde, alacaklıların tasfiye için 1 ay içinde mahkemeye başvurabilecekleri ve Başbakanlıkça görevlendirilecek Bakanlıklarla, Sermaye Piyasası Kurulunun da resen ve doğrudan doğruya gerekli gördüğü bankerlerin tasfiyesini isteyebileceği kuralı getirilmiştir. Görevlendirilmiş Bakanlığın ve Sermaye Piyasası Kurulunun müracaatlarını 22. maddedeki 6 aylık süre içinde her zaman yapmaları öngörülmüştür.

MADDE 7-

Bankerin bizzat müracaatı veya görevli Bakanlık ile Sermaye Piyasası Kurulunun başvuruları üzerine mahkemenin derhal, alacaklıların talebi halinde ise, bunu haklı gördüğü takdirde tasfiyeye karar vereceği kabul edilmiştir. Bu suretle alacaklılar daha fazla zarar görmeden, tasfiye işleminin gerçekleşmesi sağlanmış olacaktır.

Alacaklıların ülke çapında dağılmış veya yaygın olmaları dikkate alınarak tasfiye kararlarının Türkiye çapında duyurulması esası benimsenmiştir.

41 / MADDE 12-

Kural olarak mahkemece verilen ve tasfiye işlemleri ile ilgili olan kararlar kesindir. Bununla beraber, bazı önemli kararlara karşı temyiz yoluna gidilebileceği öngörülmüştür. Bu madde ile uyumsuzlukların süratle çözüme kavuşturulabilmesi esas amaç olarak benimsenmiş ve bu sebeple, temyiz yoluna başvurma hallerinin sınırlandırılması yanında, Yargıtay Kararlarına karşı karar düzeltme istenemeyeceği ve direnme kararı verilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, tasfiye işlemlerinin icra iflas hukukunu ilgilendirdiği gözönüne alınarak, Yargıtay 12. Hukuk Dairesi temyiz incelemesi için görevli kılınmıştır.

MADDE 13-

Tasfiye dolayısıyla yapılacak satışlarda bedelin peşin ödemesi ve daha yüksek bedel elde edilmesi amacıyla gayrimenkullerle, tahmini bedeli 50.000 liranın üzerindeki menkul satışlarının yapılmasını müteakip ihalenin derhal kesinleşmeyeceği, ancak, satış tarihinden itibaren bir hafta içinde satış bedelinin en az % 15'inden aşağı olmamak üzere teklifte bulunanlar arasında bir kez daha açık arttırma yapılması yoluna gidileceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 14-

İcra ve İflas Kanununun 278. maddesinden esinlenerek, faaliyete başlamadan önce veya bu faaliyetleri sırasında mevcutlarını çeşitli yollarla hısmılık ilişkisi içinde bulundukları kimselere ivazlı veya ivazsız olarak veya üçüncü kişilere ivazsız olarak intikal ettirmek suretiyle borçların karşılıksız kalması gibi girişimleri önlemek ve keza bütün tasarruf konusu mal ve hakları bu Kanun Hükmündeki Kararnamenin yayımı tarihinden sonra üçüncü kişilere devrederek bu madde hükmünden kurtulmak ve iyi niyet iddialarını önlemek ve bu gibi davalarla zaman kaybına sebep olunmasını gidermek için maddede öngörülen süre içinde, belirtilen kişiler arasındaki tasarrufların kendiliğinden geçersiz sayılması esası getirilmiştir.

./...

1/125

MADDE 15-

Bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre verilecek tasfiyenin açılması kararları ve hukukî neticeleri, yapılacak tasfiye ve tasfiye kurulu hakkında icra ve iflas Kanununun 7. ve 8. bap hükümleri kıyasen uygulanacaktır. Ancak, bu tasfiyenin özelliği ile bağdaşmayan bazı hükümlerin uygulanmayacağı maddede açıkça gösterilmiştir.

2. fıkrada ise, bankerlerin icra ve iflas Kanununun 310. ve 311. maddelerindeki hallerde, taksiratlı veya hileli iflas suçlarından dolayı cezalandırılacakları öngörülmüştür.

MADDE 16-

Bankerlerin ödeme güçlüğüne düşme hallerinin başlaması üzerine bazı alacaklıların, bankere ait para, mevduat ve alacaklar üzerine ihtiyati haciz veya haciz koymak suretiyle sadece kendi alacaklarını tahsil ederek sonra gelen alacaklılara zarar vermelerini önlemek ve bütün alacaklıların alacaklarına aynı oranda kavuşmalarını sağlamak için, bu para, mevduat ve alacakların tasfiye masasına girmesi öngörülmüştür.

MADDE 17-

Tasfiyenin iyi ve adil bir biçimde yapılması amacıyla bu Kararnamenin öngördüğü yükümlülöklere uymayanlar için cezai müeyyideler konulmuştur.

MADDE 18-

Bankerlerin bu Kararnameye göre kendi tasfiyelerini istemelerini özendirmek ve tasfiye işlemlerinin alacaklıların yararına olarak sonuçlanmasını sağlamak için bankerler hakkında vergi cezası uygulanmayacağı ve Devletin vergi alacaklarının, alacaklıların ana paralarının tam olarak ödenmesinden sonra geriye bir ^{değer} kaldığı takdirde ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Buna karşılık, alacaklıların ana paralarının öncelikle ödenmesi esas alındığından, faiz alacakları en sonraya bırakılmıştır.

11

Bankerlere para yatıranların beyanda bulunmaktan kaçınmalarını önlemek amacıyla, bunlar hakkında 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmüştür.

41/ MADDE 19-
Haklarında bu Kararnameye göre işlem yapılanlardan esas borçlarının tamamını ödeyenler için uygulanmayacak ceza hükümleri gösterilmiştir.

MADDE 20-

Tasfiye kurullarının çalışmaları için gerekli idari giderleri karşılamak amacıyla on milyon liralık fon kurulmuş ve bunun kullanılması mahkeme başkanının yetkisine bırakılmıştır.

MADDE 21-

Tasarruflarını alamaz duruma düşmüş alacaklıların, harç ve resim ödemek suretiyle alacaklarının takibini güçleştirmemek için harç ve resimden muafiyet hükmü getirilmiştir.

MADDE 22-

Bu Kararname, yürürlüğünden önce doğmuş olan alacakları kapsamına almıştır. Kararnamenin yürürlüğünden sonra ödünç verecekler bu Kararnamenin getirdiği özel hükümlerden yararlanmayacaklardır.

Bu Kararnameye göre yapılacak tasfiyelerin kısa zamanda istenmesini sağlamak amacıyla 6 aylık bir süre öngörülmüştür.

MADDE 23-

Reklam ve ilânlarla halkın yanılgıya düşürülmesini önlemek amacıyla bu Kararname hükümlerine göre tasfiyeye tabi olan bankerler hakkında reklâm ve ilân yasağı getirilmiştir.

./..

1/129

12
5E

44

GEÇİCİ MADDE 1

Görevlendirilecek mahkemelerin işlerinin yoğun olması halinde, bunların yalnız tasfiye işleri ile uğraşmalarını sağlamak amacıyla bu hüküm getirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2-

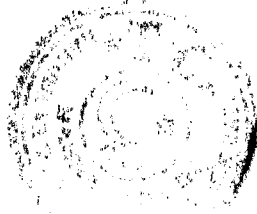
Bu Kanun Hükmündeki Kararname, 1. madde kapsamına giren gerçek ve tüzel kişilerin işlemlerinin tasfiyesi amacıyla geçici bir süre için çıkarılmış olduğundan, ilgili mevzuatta değişiklik yapıldığı anlamını taşımaz.

MADDE 24-

Yürürlük Maddesi.

MADDE 25-

Yürütme Maddesi.

1/129

54

Kanun Hükümünde Kararname
metni

ÖDEME GÜÇLÜĞÜ İÇİNDE BULUNAN BANKERLERİN
İŞLEMLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Karar Sayısı: KHK/35

Ödeme güçlüğü içinde bulunan bankerlerin işlemlerinin düzenlenmesi
13.1.1982 tarihli ve 2578 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak
Bakanlar Kurulunca 14.1.1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Konu ve Tanım :

MADDE 1.

1. Ödeme güçlüğü içinde bulunan bankerlerin işlemleri bu Kanun
hükümünde Kararname hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Bu kanun hükmünde kararnamenin uygulanmasında banker deyimi;
Bankalar Kanununa tabi kuruluşlar ile özel kanunlarına göre mevduat kabul
etme, ödünç para verme ve menkul kıymetler alım ve satımı ile iştigal etmeye
yetkili kılınan kuruluşlar dışında kalan;

- a) Bu işleri yapmak üzere daha önce bir merciden izin almış olan,
- b) veya böyle bir izin almamış olmasına rağmen statüsünde bu işlerle
uğraşacağı kayıtlı bulunan,
- c) veya basın, radyo, televizyon veya diğer yollardan yapmış olduk-
ları ilân ve reklâmlarla bu faaliyetlerini halka duyuran ve bu suretle
menfaat vaad ederek yükümlülük altına giren,
- d) veya münhasıran menkul kıymet alım ve satım işleri ile uğraşan
gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

3. Türk Ticaret Kanununa uygun olarak kendi adına tahvil ve hisse
senedi ihraç eden kuruluşların sözü edilen ihraç işlemleri bankerlik
faaliyeti sayılmaz.

Görevli Mahkemeler :

MADDE 2.

1. Ankara, İstanbul ve İzmir'de, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
tarafından belirlenecek bir veya birden fazla Ticaret Mahkemesi bu kanun
hükümünde kararnameye göre tasfiye işlemlerini yapmakla görevlidir.

1/125

55
C

2. Gerektiğinde, yukarıda sayılanlar dışında kalan illerde de bu işlemleri yapmakla görevlendirilecek mahkemeler, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

1/ Tasfiye Kurulu -
b/ MADDE 3.-

1. Bu kanun hükmünde kararnameye göre tasfiye işlerini yürütmek üzere görevli mahkeme nezdinde bir veya gerektiğinde birden fazla tasfiye kurulu teşkil edilir.

2. Tasfiye Kurulu, Başbakanlıkça uzman kişiler arasından belirlenecek iki ve görevli mahkemece seçilecek bir hukukcu üyeden oluşur.

3. Tasfiye Kurulu üyelerine bu görevleri için verilecek ücret, Bakanlar Kurulu kararıyla tesbit edilir.

4. Tasfiye Kurulu, İcra ve İflas Kanununda yazılı iflas idaresi ve alacaklılar toplantısı görev ve yetkilerine sahiptir. Ancak, sulh olma işlemleri, bir davanın açılıp açılmaması konusundaki kararlar, İcra ve İflas Kanununun 210 uncu maddesinin 2 nci fıkrasına göre alınacak tedbirler, pazarlıkla satış kararları ve pay cetveli düzenlenmesi işlemleri mahkemenin onayına tabidir.

Diğer Görevliler -

MADDE 4.-

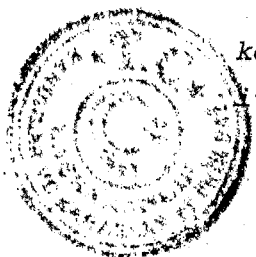
1. Gerekli görülecek araştırma ve incelemelerin yapılması için Mahkeme nezdinde Bakanlıklar ve Kamu İktisadi Teşebbüslerince yeter sayıda personel görevlendirilebilir.

2. Görevli Mahkeme ihtiyaç duyduğu personel için Adalet Bakanlığı aracılığı ile Başbakanlığa başvurur.

Bankerlerin Başvurusu ve Beyan Yükümlülüğü -

MADDE 5.-

1. Bu kanun hükmünde kararname hükümlerine göre tasfiye isteyen bankerlerin, görevlendirilecek mahkemelerin Resmi Gazetede ilân edilmesinden itibaren en geç 15 gün içinde muamele merkezlerinin bulunduğu mahaldeki

41179

56c

görevli Mahkemeye başvurmaları gerekir. Başvuru dilekçesinde bankerler, yönetici, denetçi, müdür ve ortaklarının isim ve adreslerini de bildirmek zorundadırlar.

2. Bu kanun hükmünde kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte konkordatonun tasdiki kararı kesinleşmemiş veya konkordato talebi reddedilmiş veya haklarında iflas kararı verilmiş olan bankerler Mahkemeye başvurma zorundadırlar.

3. Bankerler, başvurma tarihinden itibaren bir ay içinde verecekleri bir beyanname ile halen alacak ve borç ilişkisi içinde bulunduğu gerçek ve tüzel kişilerin, mümkün ise adreslerini de gösteren bir listesini, aldıkları ve verdikleri para miktarlarını, anlaştıkları vade, faiz oranı, sair menfaat, ana para ve faizden yapılan ödemeleri ve kalan miktarları, bütün belge ve dayanakları ile beraber Mahkemeye bildirmek zorundadırlar.

4. Gerçek kişi bankerler kendilerine, eşlerine, usul ve furuuna yönetici olarak çalıştırdığı kişilere, tüzel kişi bankerler ise, tüzel kişiliğe ve bunların ortakları ile, yönetici ve deneticilerine, bunlar da kendileri ile eşlerine ve usul ve furuuna ait taşınmaz mal ve iştiraklerini, haczi caiz olan taşınır mal, hak ve menkul kıymetleri bildirmekle yükümlüdürler.

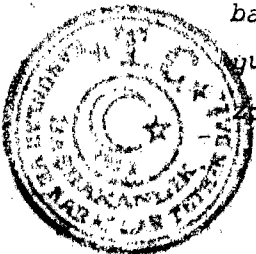
5. Ayrıca Bankerler:

1. Bu kanun hükmünde kararnamenin yürürlüğe girmesinden önceki iki yıl içinde üçüncü şahıslar ile eşlerine, usul ve furuu ile üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlarına ivazlı veya ivazsız olarak devrettikleri mal veya temin ettikleri her türlü hak ve menfaatleri,

2. Bankerlik yapanlar tüzel kişi iseler, bu tüzel kişiliğe, bunların ortaklarına yönetici ve denetçilerine, bunlar da kendilerine, eşlerine, usul ve furuuna ve ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlarına ivazlı veya ivazsız olarak devrettikleri veya temin ettikleri taşınmaz mal, haczi caiz olan taşınır mal, hak ve menkul kıymetleri de,

beyan etmekle yükümlüdürler.

6. Gerçek kişi bankerler, kendileri ve yöneticileri, tüzel kişi bankerler ise ortakları, yönetici ve denetçileri, resmen veya fiilen bankerlik faaliyetine başladıktan sonra boşanmış oldukları eşleri için de yukardaki (4) ve (5.1), (5.2) fıkraları hükümleri uyarınca beyanda bulunmak zorundadırlar.

1/129

57
c

7. Ölü, kaçak veya gaipliğine karar verilmiş bankerler hakkında bunların kanuni mirasçıları, varsa ortakları, yöneticileri ve denetçileri 1. fıkrada yazılı süre içinde, tasfiye için Mahkemeye başvururlar ve diğer bendlerde hüküm altına alınan beyan mükellefiyetini yerine getirirler.

8. Bu Kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinde tasfiye haline girmiş bulunan bankerler için yukarıda öngörülen mükellefiyetler, tasfiye memurlarınca da yerine getirilir. Ancak bu husus, bankerler ile diğer ilgililerin beyan yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

1/ Diğer Başvuru Halleri

6/ MADDE 6.-

1. 5 inci madde uyarınca başvuruda bulunmayan bankerler hakkında, İcra ve İflas Kanununun 177 nci maddesindeki sebeplerin mevcut olması veya iflas kararı verilmiş yahut konkordatonun tasdiki kararının kesinleşmemiş bulunması hallerinde, bunlardan alacaklı olan kişiler, bu Kanun hükmünde kararname gereğince görev yapacak Mahkemelerin Resmi Gazetede ilân edilmesinden itibaren bir ay içinde tasfiye için Mahkemeye başvurabilirler.

2. Başbakanlıkça görevlendirilecek Bakanlıklar veya Sermaye Piyasası Kurulu, yaptıkları araştırmalar sonucunda tasfiye edilmelerini gerekli gördükleri bankerler hakkında yukardaki haller ve süre ile bağlı olmaksızın, gerekçeli bir raporla Mahkemeye başvurabilirler.

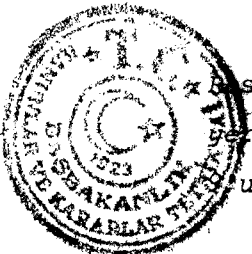
Tasfiyenin Açılması Kararı ve İlânı

MADDE 7.-

1. Mahkeme, bankerin kendisinin, görevli Bakanlığın veya Sermaye Piyasası Kurulunun başvurusu üzerine, banker hakkında bu Kanun hükmünde kararname hükümlerine göre tasfiyenin açılmasına karar verir.

2. Alacaklıların başvurusu Mahkemece incelemeye tabi tutulur. Mümkün olduğu takdirde banker de dinlenildikten sonra, talebin uygun görülmesi halinde, Mahkemece tasfiyenin açılmasına karar verilir.

3. Tasfiyenin açılması kararı Mahkemece belirlenecek yayın organlarında ve Resmi Gazetede ilân edilmek ve İcra ve İflas Kanununun 166 ncı maddesinde yazılı yerlere bildirilmek ve gereği yapılmak üzere Tasfiye Kuruluna gönderilir. İlânda önceki maddede yazılı hususlar da belirtilir.

1/10/23

58

4. Bu Kanun hükmünde kararnamede öngörülen ilânlar, Resmi Gazetede ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunca öncelikle ve ücretsiz olarak yayınlanır.

Muhafaza Tedbirleri

MADDE 8.-

1. Mahkeme, tasfiye kararından önce ve sonra, ilgililerin yurtdışına çıkmasını yasaklama dahil, alacaklıların menfaati için zorunlu gördüğü bütün tedbirleri her zaman alabilir.

2. 14 üncü maddeye göre geçersiz sayılan işlemlere konu olan mal ve haklarla, gerektiğinde İcra ve İflas Kanununun 277 ve onu izleyen maddelerine göre iptal konusu olabilecek işlemlerle ilgili mal ve haklar hakkında da Mahkeme gerekli muhafaza tedbirleri alır.

İlân Üzerine Yapılacak İşlemler

MADDE 9.-

1. Bankerlerden alacaklı olan kişiler, 7 nci maddedeki ilân tarihinden itibaren en geç bir ay içinde, alacaklarının tutarını, teminatlarını, vadelerini, faiz oranlarını, sair menfaatlerini, ödemelerini ve kalan miktarlarını (takip ve dava konusu edilmiş olanlar dahil) İcra ve İflas Kanununun 219 uncu maddesinin 2 nci bendi hükmüne göre Tasfiye Kuruluna bildireceklerdir.

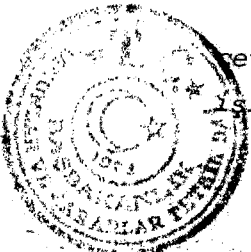
2. Yukardaki süre içinde talepte bulunmayanların alacakları, bu Kanun hükmünde kararnameye göre yapılacak tasfiyede dikkate alınmaz.

3. Bankerlere ödünç para alma dışındaki sebeplerle borçlu olanlar 1 nci fıkrada gösterilen süre ve şekilde borçlarını bildirmek zorundadırlar. Bankerlerin mal, hak veya menkul kıymetlerini herhangi bir sebeple ellerinde bulunduran kişiler de varsa onlar üzerindeki hakları saklı kalmak şartıyla, aynı süre içinde bunları Tasfiye Kuruluna bildirmekle yükümlüdürler. Bu fıkra hükmüne uymayanlar hakkında 17 nci maddenin 1 nci fıkrası uyarınca ceza kovuşturması yapılır.

Mahkemenin Görevinin Kapsamı

MADDE 10.-

1. Bu Kanun hükmünde kararname uyarınca görevlendirilen mahkemeler sıratveline itiraz, istihkak, ihalenin feshi ve iptal davaları dahil, tasfiye işlemleri nedeniyle ortaya çıkacak bütün şikâyet ve uyuşmazlıkları çözümler.

11/17

59c

2. Bütün alacaklıların taleplerini geri aldıkları veya tüm borçlar ödendiği yahut bankerlerin sunacakları tasfiye plânı uygun görüldüğü ve tam ve sağlam teminat sağlandığı takdirde, Mahkeme, bankerin bankerlik faaliyeti dışındaki çalışmalarına devam edebilmesi için tasfiyenin kaldırılmasına karar verebilir.

Tedbir Kararına Uymak ve Bilgi Vermek Zorunluluğu :

MADDE 11. -

Mahkemenin aldığı tedbir kararını ilgili merci ve kişiler uygulamaya mecbur oldukları gibi, gerek Mahkemenin gerek Tasfiye Kurulu ile uzman elemanların istedikleri bilgileri de en kısa zamanda yazılı veya sözlü olarak vermekle yükümlüdürler.

Temyiz :

MADDE 12. -

1. Görevli Mahkemece verilecek kararlar kesindir. Ancak, tasfiyenin açılması, kaldırılması, kapanması ve tasfiye talebinin reddi kararları ile sıra cetveline itiraz, istihkak, ihalenin feshi ve iptal davaları üzerine verilecek kararlardan 50.000 TL. nı aşan bir meblağa ilişkin olanlarına karşı tefhim veya tebliğlerinden itibaren 10 gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

2. Bu kararlar üzerinde temyiz incelemesi Yargıtay 12 nci Hukuk Dairesinci duruşmasız olarak yapılır ve 15 gün içinde sonuçlandırılır. Yargıtay Kararına karşı, karar düzeltme istenemez ve direnme kararı verilemez.

Satış :

MADDE 13. -

1. Bu Kanun hükmünde kararname uyarınca yapılan satışlar peşin para ile yapılır.

2. Bu Kanun hükmünde kararname gereğince yapılan taşınmaz ve tahmini bedeli 50.000 TL. den fazla taşınır mal satışlarında, satışın yapıldığı gün takibeden 7 gün içinde satış bedelinin % 15 inden aşağı olmamak üzere daha yüksek teklifte bulunulduğu takdirde, ilk alıcı ile sonradan teklifte

60
A/

bulunanlar arasında satıştan sonra 10 uncu günde bir defaya mahsus olmak üzere açık artırma yapılarak satış en çok artıran üzerinde bırakılır. Bu husus yapılacak satış ilânında belirtilir.

3. Ancak, satıştan sonra teklifte bulunanlar, teklif ettikleri meblağ karşılığını peşin olarak nakit veya banka teminat mektubu yahut Devlet tahvili şeklinde yatırmadıkça açık artırma talepleri kabul edilmez.

Geçersiz Tasarruflar :

MADDE 14.-

1. Haklarında tasfiyenin açılmasına karar verilmiş olan gerçek kişi bankerlerin ve tüzel kişi bankerlerin yönetici, denetçi ve ortaklarının boşanmış olsalar dahi eşleri, usul ve furuu 2 nci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları ile (bu derece dahil), tasfiyenin açılması kararından geriye doğru iki yıl içinde yaptıkları ivazlı veya ivazsız her türlü tasarruflar ve gerçek kişi veya tüzel kişi bankerlerin kendilerinin, yöneticilerinin, denetçilerinin ve ortaklarının aynı süre içinde üçüncü kişilerle yaptıkları ivazsız her türlü tasarruflar herhangi bir hükme gerek kalmaksızın geçersizdir.

2. Bu Kanun hükmünde kararnamenin yürürlüğe girmesinden sonra yukarıda belirtilen tasarrufların konusu olan mal ve haklara ilişkin olarak yapılacak her türlü tasarruf da aynı şekilde geçersizdir.

3. Sermaye şirketi niteliğindeki tüzel kişi bankerlerin idareci ve yöneticisi ve bunların üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlı olmayan sadece % 25 den az pay sahibi durumundaki ortakları bu madde hükümleri dışındadır.

ve
İcra/İflas Kanununun Uygulanması :

MADDE 15.-

1. Bu Kanun hükmünde kararnamede özel hüküm bulunmayan hallerde, İcra ve İflas Kanununun 127, 157, 182, 223, 236, ve 309 uncu maddeleri, 128 nci maddenin 2 nci fıkrası ve 234 ncü maddenin 2 nci fıkrası hükümleri hariç olmak üzere, İcra ve İflas Kanununun 7 nci ve 8 inci bab hükümleri, bu Kanun hükmünde kararnameye göre verilecek tasfiyenin açılması kararları ve hukuki neticeleri, yapılacak tasfiye ve Tasfiye Kurulu hakkında da kıyasen uygulanır.

2. İcra ve İflas Kanununun 310 ve 311 nci maddelerinde belirtilen hususların mevcudiyeti halinde tasfiye kararı iflas kararı hükmünde olup, bu bankerler hakkında Türk Ceza Kanununun 506 ve 507 nci maddeleri hükümlerine göre kovuşturma yapılır.

Hacizli Para ve Alacakların Tasfiye Masasına Girmesi

MADDE 16.

1. Tasfiyenin açılması kararından önce, bankerin yedinde, bankalarda veya üçüncü kişilerde mevcut olup da üzerinde alacaklıları tarafından haciz (veya ihtiyati haciz) koydurulmuş olan para, mevduat ve alacakları da tasfiye masasına girer ve bir ay içinde alacaklarını Tasfiye Kuruluna yazdırmış olan bütün alacaklıların alacaklarının ödenmesine tahsis olunur.

2. Haciz koydurmuş olan alacaklıların hacizli para, mevduat veya alacaklar üzerinde herhangi bir imtiyaz veya rüçhan hakları yoktur.

Cezalar

MADDE 17.

1. Bu Kanun hükmünde kararnamenin öngördüğü hususlarda gerçek dışı beyanda bulunanlar, beyanda bulunmaktan kaçınanlar ve bu kararnamenin yürürlüğe girmesinden sonra mallarını kaçıran veya kaçırmaya teşebbüste bulunanlar ile bu fiillere iştirak edenler ve bu Kanun hükmünde kararnamenin 23 üncü maddesi hükmüne uymayanlar hakkında 1 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası uygulanır.

2. Bu Kanun hükmünde kararnamede yazılı diğer yükümlülöklere uymayanlar hakkında 500.000 TL. dan 2.000.000 TL. na kadar ağır para cezası uygulanır. Bu cezalar tecil edilemez.

Uygulanmayacak Vergi, Ceza ve Takip Hükümleri

MADDE 18.

1. Bu Kanun hükmünde kararname hükümleri uyarınca kendi istekleri üzerine tasfiyeye tabi tutulan gerçek veya tüzel kişiler adına, söz konusu faaliyetleri ile ilgili olarak vergi mükellefi veya sorumlusu sıfatıyla, tasfiye dönemi içinde herhangi bir suretle tesbit edilen veya edilecek matrahlarla tasfiyenin başlangıcından önce tesbit. veya tarh edilmekle birlikte henüz kesinleşmemiş olan matrahlar üzerinden salınacak vergi, resim ve harçlara

62

vergi cezaları ile gecikme zammı uygulanmaz, vergi kanunlarına aykırı hareketlerinden ötürü mahkemelerce kendilerine veya kanuni temsilcilerine ceza hükmolunmaz. Bu vergi, resim ve harçlar hakkında İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesinin 5 inci sırası hükmü uygulanmaz. Ancak, bu vergi, resim ve harçlar hakkında İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesinde belirtilen 6 ncı sıradaki alacaklıların ana paralarının tam olarak ödenmesinden sonra geriye bir değer kalırsa, bu değer vergi, resim ve harç yükümlülüklerinin karşılanmasına ve daha sonra bir bakiye kalacak olursa bu da tasfiyenin ~~açılması~~ ^{açılması} kadar işlemiş faizlerin ödemesine tahsis edilir. ^{kararına}

2. Bu Kanun hükmünde kararnameye göre tasfiyeye tabi tutulan gerçek veya tüzel kişi bankerlere ikrazda bulunmuş olanlar hakkında 6802 sayılı Cider Vergileri Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Uygulanmayacak Ceza Hükümleri

MADDE 19.

1. Haklarında bu Kanun hükmünde kararnameye göre işlem yapılanlardan esas borçlarının tamamını ödeyenler hakkında 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun 17 ncı maddesi ve bu Kanunu değiştiren 2520 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi gereğince takibat yapılmaz; açılan dava ve yapılan takibata devam olunmaz, mahkûmiyet kararı varsa ortadan kalkar.

2. Bu Kanun hükmünde kararnameye göre tasfiyeye tabi tutulan gerçek veya tüzel kişi bankerlere ikrazda bulunmuş olanlar hakkında 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun hükümleri uygulanmaz.

Fon Hesabı

MADDE 20.

1. Bu Kanun hükmünde kararname uyarınca yapılacak tasfiyelerin idari giderleri için kullanılmak üzere T.C. Merkez Bankasında 10 milyon T.lık bir fon tesis edilmiştir.

2. Bu fona Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan yedek ödenek tertibinden ödenekte bulunulur.

63

-18-

3. Bu fandan mahkemelere tahsis edilecek miktarları Maliye Bakanlığı tasbit eder. Mahkemelere tahsis edilen mablağın kullanımı Mahkeme Başkanının yetkisindedir.

Harc ve Resimden Muafiyet

MADDE 21. -

Bu Kanun hükmünde kararnameye göre yapılacak tasfiyenin açılması talepleri 94 maddeye göre yapılacak bildirimler Tasfiye Kurulunca açılacak her türlü dava ve takiplerle yapılacak işlemler, bagkalarının tasfiye masasına kabul edilen alacakları hakkında açılacak sıra cetveline itiraz davaları ve alacaklılara yapılacak ödemeler hiç bir harç ve resme tabi değildir.

Kararnamenin Uygulanı Alanı ve Süresi

MADDE 22. -

1. Bu Kanun hükmünde kararnama hükümleri, kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce doğmuş olan alacaklar hakkında uygulanır.
2. Bu Kanun hükmünde kararnamenin yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay geçtikten sonra, bu kararnamaya göre tasfiyenin açılması talebinde bulunulamaz.
3. Bu Kanun hükmünde kararnamayla Başbakanlığa verilen görevlerin yürütülmesi için Başbakanca bir koordinasyon komitesi kurulur.

İlân ve Reklâm Yasası

MADDE 23. -

Bu Kanun hükmünde kararname gereğince tasfiyeye tabi tutulan bankalar ilân veremezler ve reklâm yapamazlar.

GEÇİCİ MADDE 1. -

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Bu Kanun hükmünde kararnama gereğince görevlendirilen mahkemelerde görülmekte olan dava ve işleri aynı yordaki diğer mahkemelere verebilir.

1/129

GEÇİCİ MADDE 2

Yukardaki maddelerde yeralan hükümler, bu konu için geçerli olup, ilgili mevzuatta değişiklik yapıldığı anlamını taşımaz.

Yürürlük

Madde 24- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- Bu Kanun Hükmünde Kararname Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

